

סוף, "חאיש הקטן"

(המשך מעמוד 7)

● המוסד המרכזי למודיעין ולבטחון, שתפקידו הגדול רשמית כ"מודיעין אסטרטגי מקיף" בין השאר: פיקוד הממונה אישית על לכידת אייכמן והחזרת יוסלה שוחמבר.

● אגף המודיעין של צה"ל, שבראשו עומד אלוף מאיר עמית, שתפקידו הגדול רשמית כ"איוסוף ידיעות על האויב הקונקרטי".

● שרות בטחון כללי, הידוע יותר כש.ב. ואשר פעולותיו נוגעות לרוב שטחי החיים בתוך המדינה, כולל הביטוח הפוליטי. לזרוע זו מייחסים את הטמנת מכשיר ההאזנה בשולחנו של מאיר יערי ובדירותיהם של ח"כים אחרים; וכן בעיקוב אחר יריביו המפלגתיים של דויד בן-גוריון.

● מחלקת החקר במשרד החוץ, הפועלת בדפוסים המקובלים של האינטליגנס הבריטי.

● המחלקה לחקירות מיוחדות במשטרה, שחלק ניכר מפעולתה נוגע לערבים ישראלים.

● ראשי כל הורועות האלו יושבים בועדה מיוחדת הקרויה "הועדה לשירותי הבטחון".

● יושבראש ועדה זו היה, עד לפני שבוע, אותו איש קטן, שנשא את התואר "הממונה על שירותי הבטחון". הוא גם היה ראש המוסד המרכזי למודיעין ובטחון.

● זהו גבר נמוך-קומה, בעל עבר עשיר וארוך בענייני מודיעין. הוא התחיל את הקאריירה שלו בשי" (שירותי ידיעות) של ההגנה, אליו הגיע מקיבוץ שפיים של הקיבוץ המאוחד. חבריו בקיבוץ זוכרים אותו כאיש נמרץ מאד, שעלה ארצה לפני שלושים שנה מלאטביה והצטרף מייד לקבוצתם. את תפקידו כממונה על שירותי הבטחון קיבל לפני עשר שנים.

● במשך כל תקופת שירותו, היה "חאיש הקטן" ידוע כאישו הנאמן של דויד בן-גוריון. אולם כמו אישים נאמנים אחרים של בן-גוריון, לא ראה את עצמו חייב להיות גם אישיו של הירושיהמיועד — שמעון פרס.

הממונה על שירותי הבטחון עבד במסגרת משרד ראש הממשלה, וכפוף אליו ישירות, ללא זיקה פיקודית אל סגן שר הבטחון.

דבר זה חרה לשמעון פרס — מה עוד שסגן שר הבטחון השאפתני כבר הספיק להבטיח לעצמו השפעה ניכרת מאד על יתר זרועות השירותים החשאיים. עצמאותו של "חאיש הקטן" הרגיזה אותו.

כאשר נכשל הממונה בפרשת גרמניה, ופגע באינטרסים הנחשבים כמקודשים בעיני בן-גוריון, ידע פרס לנצל את ההזדמנות עד תום. הוא היכה במהירות, וללא רחם.

הזירה הראשונה: אותה פגשה בחדרו של דויד בן-גוריון, במקום שם בילה את חופשתו. "חאיש הקטן" יצא משם רותח, שלח מכתב התפטרות לראש הממשלה.

דויד בן-גוריון, שראה את הממונה מתגבר על משברים קודמים, בהם עמד על סף ההתפטרות, קיחה כי הממונה יימך בדעתו, יודה בטעותו ויחזור בו מהתפטרותו. הוא היה מוכן לסלוח לו, על אף כעסו האמיתי.

אולם שמעון פרס חסם את הדרך בפני התפייסות אפשרית. הוא נכנס לקרב בזירה שניה: ישיבת הממשלה.

בעוד בן-גוריון ממשך את חופשתו, הופיע פרס בפני הממשלה ביום ראשון שעבר, לדווח על פרשת בנגל והמדענים הגרמניים. השרים עוד חיו באשליה הוורודה שהם פעלו בסדר, בהתאם לרצונו של דויד בן-גוריון. הם לא ידעו עדיין על הקרע בין השניים.

שמעון פרס לא השאיר אותם זמן רב באשלייתיהם. הוא פתח בהתקפה מוחצת על פעולות הממונה על שירותי הבטחון, ועל המסע הפוליטי-עמולתי הפוגע באינטרסים החיוניים של המדינה. אחרי התקפה כזו, לא נותרה כל אפשרות של התפייסות. הממונה הודיע לכמה מידועי, כי ההתפטרות היא סופית.

אולטימטום בחדרו של אשכול

רזעוץ הורגש, יותר מאשר בכל מקום אחר, בצמרת מפא"י. כי שם חשו לא רק במשמעות המדינית-בינלאומית של העסק הביש, אלא גם את משמעות סילוקו של הממונה על שירותי הבטחון על-ידי שמעון פרס.

הראשנה שהגיבה היתה שרת החוץ גולדה מאיר. מזה שנים נטושה מלחמה קרה בינה לבין שמעון פרס, על התערבותו של פרס במדיניות החוץ וביחסים הבינלאומיים.

דווקא הממונה על שירותי הבטחון היה מקורב לגולדה, פעל עמה מתוך שיתוף הדוק. סילוקו היה פגיעה בבין-ברית חשוב מאד של גולדה. חמור מזה: הוא פתח את הדרך בפני השתלטות פרס על עמדה חיונית זו.

על כן היתה היא שהזעיקה את יתר השרים הותיקים, על מנת שיקימו ברית-הגנה נגד הפריצה החדשה של פרס.

ביום ששי בצהריים נערכה ישיבה סגורה, בדירתו של לוי אשכול במלון דן, תל-אביב. נוכחו: השרים לוי אשכול, גולדה מאיר ופנחס ססיר; ושני הותיקי המנגנון המפלגתי, מרדכי נמיר ושרגא נצר.

המעמד הזכיר את ימי פרשת לבון, עת התאגדו אותם אנשים סביב מזכיר ההסתדרות המותקף, אז, ברגע המכריע, בגוו בלבון, הצטרפו לפעולת-ההדחה של בן-גוריון. הפעם לחמו על חייהם הפוליטיים שלהם.

לכן החליטו: לא תהיה נסיגה. הם ניסחו את דרישתם כאולטימטום. דרישתם: להחזיר את הממונה על שירותי הבטחון לתפקידו, לפני שיוודע ברבים על סילוקו.

למעשה, נתנו להבין, אין הם נלחמים כל כך על החזרתו של חאיש הקטן, כמו על מניעת כיבוש עמדתו בידי שמעון פרס. כי בינתיים נודע להם שבן-גוריון מיהר למנות ממונה חדש, במקום "חאיש הקטן".

הם חששו כי איש זה עשוי להיות מקורב לפרס.

איימו השרים: אם לא יחזור בו בן-גוריון מצעד זה — יתפטר כולם מן הממשלה, יגרמו למשבר מפלגתי ושלטוני עמוק. "מה יקרה אם בן-גוריון יסרב לקבל את האולטימטום ויאיים שהוא עצמו יפרוש?" נשאל לוי אשכול על-ידי אחד מחבריו לצמרת.

"שיפרוש לו קצת", השיב אשכול, "איננו פוחדים מכך".

בן-גוריון לא פרש. הוא גם לא קיבל את האולטימטום במלואו. אלא רק מחציתו.

כלומר: הוא לא החזיר את הממונה על שירותי הבטחון: אבל הוא הודיע כי הממונה החדש הוא רק ממלא-מקום זמני.

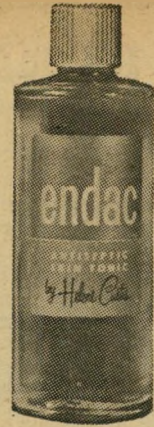
הוא גם הודיע כי יתן גיבוי לכל פעולותיה של גולדה, במסגרת עסק הביש, בהעדרו. את הקרב המכריע ידחו לשלב מאוחר יותר, כאשר לאשכול-גולדה ספיר וחבריהם ברור, כי השתלטות שמעון פרס על העמדה החיונית שפונתה תתן בידיה את כל הכלים השלטוניים להקמת דיקטטורה.

נשאלה שאלה קטנה: מדוע הודיע קול-ישראל על התפטרות הממונה על שירותי הבטחון, בהטילו עליו את מלאך האחריות למסע האנטי-גרמני? והרי דברים חשובים יותר, של אנשים חשובים יותר במדינה, לא נמסרו מעולם לפרסום.

הסוד היה טמון בבון.

הגרמנים לא הסתפקו בשיווליי-ההרגעה של פרס ובן-גוריון, ובהבטחתיהם כי המסע יופסק. הם דרשו מחווה דראסטי, משהו לפי המושגים המקובלים בעולם. משהו כמו סילוקו של פרנץ יוזף שטראוס, לאחר שהסתבך בעסק הביש של מעצר עורכי שפינגל.

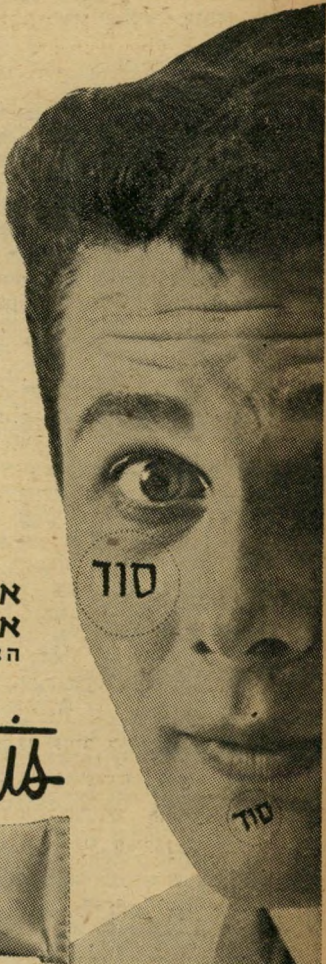
על כן לא זו בלבד שהאיש הקטן פולק — אלא שניתן לזה פירסום, מלווה בהכעזת-חרטה והכאה על הטא של ראשי השלטון.

endac מחסל פגמי בגרות

אנדק בשופרת-גוון עור הפנים
אנדק טוניק - מי הפנים
האנטיספטיים לנקוי עמוק

Helene Curtis

המתנה הנאה לביתך ריהוט חדיש אצל א. זוזובסקי

מתל-אביב, רחוב הרצל 39, טלפון 81921

ביקור במקום יגלה לך מערכות אקסקלוזיביות של פינות סלון וחדרי שינה בקוים חדישים

חידוש העונה: ספרייה-מזנון דתמא סקנדינאבית, מודל 1963

מכון ישראלי להנשורת טכנאים

ב"ד לאפריה
נפתחים קורסים חדשים
שרטוט מכונות, בנין ארכיטקטורה ועיצוב פנים

פרטים והרשמה
8"מ בבקר עד 8 בערב

טכניכון
מרכז להשתלמות טכנית ותיכונית

ת"א: רח' אלנבי 76, או בית שרון, מול בית הדר — ירושלים: יפו 33 (בית יואל) — חיפה: ביאליק 17.